

RIGSPOLITIET

Dato: 15. august 2019

Handlingsplan for nedbringelse af sagsbeholdningen på personfarlig kriminalitet

Justitsministeren har anmodet om en handlingsplan, der skal sikre, at sagsbehandlingstiden nedbringes i sager om personfarlig kriminalitet¹.

Formålet med handlingsplanen er på kort sigt at sikre, at *alle* sager om personfarlig kriminalitet konsekvent tildeles den højeste prioritet, og forurettede underrettes om behandlingen af deres sag. Handlingsplanens initiativer skal samtidig reducere den historisk høje sagsbeholdning i politi og anklagemyndighed og sikre, at der fremover skabes et balanceret gennemløb i sagsbehandlingen, sådan at sagsophobningen bremses, de nuværende sagsbunker og de ældste sager håndteres, og sagsbehandlingstiden nedbringes.

Set ud fra et borgerperspektiv er den personfarlige kriminalitet voldsomt utryghedsskabende. Det er derfor afgørende, at anmeldelser herom prioriteres tilsvarende højt af både politiet og anklagemyndigheden. I perioden fra 2014 til 2018 har der været en stigning i den personfarlige kriminalitet på 61 pct. i antallet af anmeldelser. I 2014 udgjorde personfarlig kriminalitet kun 7 pct. ud af det samlede antal straffelovsanmeldelser. I dag udgør den personfarlige kriminalitet hele 13 pct.

Politiet og anklagemyndigheden prioriterer personfarlig kriminalitet højt og følger udviklingen i forhold til personfarlig kriminalitet tæt. I 2014 lagde personfarlig kriminalitet beslag på 19 pct. af de ressourcer, der blev tildelt til straffesagsbehandling i politiet, og anklagemyndigheden i politikredsene anvendte 28 pct. af tiden til anklagervirksomhed hertil. I 2019 er andelen steget til henholdsvis 25 pct. og 36 pct. Selv i 2016 og 2017, hvor der blev omprioriteret flest ressourcer fra straffesagsbehandling til håndtering af grænsekontrol og bevogtningsopgaver, blev der prioriteret flere timer til straffesagsbehandling af personfarlig kriminalitet end i 2014.

I forbindelse med driftsstyring i politikredsene er der udviklet en elektronisk sagsstyringsreol, der gør det muligt løbende at få overblik over antallet af sager, deres respektive alder, hvad de beror på, samt hvor de er placeret i straffesagsbehandlingen. Dette gør, at politi og anklagemyndighed altid har det overblik, der er nødvendigt for at understøtte en konsekvent prioritering af sagerne om personfarlig kriminalitet. Samtidig er der sat ambitiøse målsætninger for sagsbehandlingstiden i bl.a. sager om vold og voldtægt (såkaldte

¹ Personfarlig kriminalitet omfatter bl.a. vold, voldtægt, drab, brandstiftelse, blufærdighedskrænkelser, røveri og trusler.

”VVV-sager”), som gør, at disse sager konsekvent prioriteres højt, og at nytilkomne sager behandles hurtigt på trods af en sideløbende oprydningsindsats på gamle sager. I 2018 og 2019 formåede politiet og anklagemyndigheden at vende en overholdelse af målsætningerne for sagsbehandlingstiden fra sigtelse til tiltale i VVV-sager fra 53 pct. i 2017 til 82 pct. i 2019. I samme periode er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for VVV-sager reduceret med 24 pct.

På trods af tydelig prioritering og fokus på effektiv driftsstyring er sagsbeholdningen af sager om personfarlig kriminalitet for stor og sagsbehandlingstiderne for lange. Samtidig peger en række konkrete sager på, at politi og anklagemyndighed ikke er gode nok til at informere forurettede borgere om behandlingen af deres sager. Dette både kan og skal gøres bedre. Personfarlig kriminalitet har stor betydning for borgernes tryghed i hverdagen, og derfor er det afgørende, at en forurettet borger oplever, at hans eller hendes sag konsekvent bliver prioriteret højt og fulgt tæt hele vejen gennem straffesagskæden.

Der er som nævnt ovenfor ingen nemme veje til en lavere sagsbeholdning og en hurtigere sagsbehandlingstid. Der er lige nu udfordringer med historisk høje sagsbeholdninger med mange gamle sager i både politiet og anklagemyndigheden, som skal behandles færdig. Endvidere er sagsophobningen i anklagemyndigheden sket på trods af en betydelig stigning i produktiviteten.

Varige nedbringelser af sagsbeholdningen og sagsbehandlingstiden forudsætter en langsigtet og konsekvent prioritering af både den personfarlige kriminalitet og straffesagsområdet generelt, hvilket i denne handlingsplan konkretiseres i følgende elementer:

- Den personfarlig kriminalitet prioriteres konsekvent højest i den daglige visitation af indkomne anmeldelser og i håndteringen af ældre sager
- Politikredsene er forpligtede til at holde den forurettede borger underrettet – senest seks måneder efter anmeldelse af en sag om personfarlig kriminalitet skal borgeren underrettes om status og videre forløb
- Med udgangen af 2020 er politiets og anklagemyndighedens sagsbeholdning og sagsbehandlingstid i sager om personfarlig kriminalitet reduceret med 20 %

Handlingsplan:

Personfarlig kriminalitet har højeste prioritet

- Som et nyt initiativ indfører statsadvokaterne et særligt tilsyn med sager, hvor der har været rejst sigtelse i lang tid for at sikre, at der i alle tilfælde er tilstrækkelig fremdrift i behandlingen af sagerne. Ordningen indebærer bl.a., at politikredsene pålægges at orientere statsadvokaterne om alle sager om personfarlig kriminalitet, hvor der er rejst sigtelse, men efter 12 måneder endnu ikke er truffet afgørelse. Politikredsene skal kunne forklare sagsforløbet, og statsadvokaten kan konkret bestemme, at der skal tages nye sagsskridt for at sikre fremdrift i sagen.

- Statsadvokaterne vil herudover skærpe det tilsynsmæssige fokus på politiets behandling af anmeldelser om personfarlig kriminalitet, hvor der ikke er sket sigtelse, selv om der er gået lang tid. Statsadvokaternes tilsyn med disse sager vil bl.a. blive gennemført gennem målrettede tilsynsmøder og stikprøvekontroller.
- Politikredsens elektroniske sagsstyringsreol skal sikre et dagligt overblik over antallet af sager, deres respektive alder, hvad de beror på, samt hvor de er placeret. Dette gør, at politi og anklagemyndighed altid har et aktuelt overblik, der understøtter den konsekvente prioritering af sagerne om personfarlig kriminalitet.
- Samtidig sikrer ambitiøse mål på sager omkring vold og voldtægt (jf. VVV), at disse sager konsekvent prioriteres højest, samt at de nytilkomne sager håndteres på trods af oprydningsindsatser på gamle sager.

Underretning af forurettede i sager om personfarlig kriminalitet

- Politikredsene skal sikre gennemsigtige sagsgange og en åben kommunikation, så borgeren ved, hvor sagen er, kender næste skridt og tidspunktet for sagens forventede afslutning. Derfor indføres som et nyt initiativ en ordning, hvor politiet eller anklagemyndigheden, når der er forløbet seks måneder fra tidspunktet for anmeldelsen i sager om personfarlig kriminalitet, uden at der er truffet afgørelse i sagen, skal tage kontakt til den forurettede borger og orientere om sagens forløb. I det omfang det er muligt, skal politiet og anklagemyndigheden orientere den forurettede om det forventede tidspunkt for sagens afgørelse og om andre forhold, der kan være relevante for den forurettede. Orienteringen skal ske i alle tilfælde, hvor den forurettede ikke allerede er orienteret om sagens forløb mv. i medfør af de eksisterende retningslinjer eller gennem sin beskikkede bistandsadvokat.
- I forhold til den konkrete behandling af straffesagerne er der i bekendtgørelse nr. 1108 af 21. september 2007 og Rigsadvokatens Meddelelse om vejledning af forurettede fastsat retningslinjer for politiets og anklagemyndighedens pligt til at vejlede og orientere forurettede i straffesager og til at udpege en kontaktperson for forurettede. Der iværksættes et tilsyn med, at retningslinjerne og den nye underretningsordning følges.

Mål for sager vedrørende personfarlig kriminalitet

Politiet og anklagemyndigheden arbejder i fællesskab på at opnå følgende ambitiøse målsætninger for sager vedrørende personfarlig kriminalitet:

1. januar 2021 - 20 % reduktion i antal, alder og sagsbehandlingstid for sager om personfarlig kriminalitet på tværs af politi og anklagemyndighed. Dette omfatter:

- Beholdningen af verserende sager uden sigtelser reduceres med 20 % - både antallet og alderen.
- Beholdningen af verserende sigtelser uden tiltaler reduceres med 20 % - både antallet og alderen.
- Sagsbehandlingstiden fra anmeldelse til afgørelse af tiltalerspørgsmålet reduceres med 20 %.

1. januar 2021 er der en balanceret udvikling i beholdningen af og sagsbehandlingstiden for sager vedrørende personfarlig kriminalitet

- På baggrund af indsatserne i forbindelse med de trinvis mål er der skabt en mere balanceret udvikling i sagsbeholdningen af sager om personfarlig kriminalitet, så det sikres, at beholdningen ikke vokser igen.
- Politiet og anklagemyndigheden vil følge udviklingen i sagsbeholdningen og sagsbehandlingstiden for at sikre, at de opnåede gevinster er varige og stabile.

Den generelle nedbringelse af sagsbeholdningen

Den daglige indsats på de andre områder af straffesagsbehandlingen i kredsene tynges også af ældre sager. Behandlingen af disse sager har, ligesom det er tilfældet for personfarlig kriminalitet, konsekvenser for de ressourcer, der kan afsættes til behandling af nytillkomne sager. Denne historiske byrde betyder, at det vil tage tid at nedbringe sagsbeholdningen og sagsbehandlingstiden på tværs af alle sagstyper. Anklagemyndighedens ressourcer anvendes udelukkende til straffesagsbehandling, og derfor vil en øget prioritering af sager om personfarlig kriminalitet især få konsekvenser for sagsproduktionen og sagsophobningen på de øvrige straffesagsområder i anklagemyndigheden. Politiet har i højere grad mulighed for at omprioritere fra andre opgaver til straffesagsbehandlingen, men omvendt betyder denne fleksibilitet i politiets ressourcer, at andre udefrakommende prioriteringer eller uforudsete hændelser kan bringe målopfyldelsen i fare.

I regi af politiets og anklagemyndighedens mål- og resultatplaner vil der også fremover være et klart fokus på den generelle nedbringelse af sagsbeholdning og sagsbehandlingstid. Ligesom det gælder for personfarlig kriminalitet, gælder det for alle sager, at der skal ryddes op i bunken, før der kan ske varige forbedringer i sagsbehandlingstiden. En vedholdende og konsekvent prioritering af straffesagsbehandlingen vil skabe det bedste grundlag for en holdbar nedbringelse af beholdning, alder og sagsbehandlingstiderne på længere sigt.

